

INFORMACIJA

O AKTIVNOSTIMA REALIZACIJE POSEBNOG PROGRAMA ULAGANJA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA PRIVREDNI I EKONOMSKI INTERES CRNE GORE

za period januar – jun 2023. godine

Uvod

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 22. novembra 2018. godine, usvojila Odluku o kriterijumima, načinu postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore. Navedenom odlukom je bilo predviđeno da se ista primjenjuje od 01. januara 2019. do 31. decembra 2021. godine.

Na sjednici od 30. decembra 2021. godine, Vlada Crne Gore je donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o kriterijumima, načinu i postupku izbora lica koje može steći crnogorsko državljanstvo prijemom radi realizacije posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore („Sl.list CG“, br. 43/21), čime je produžila trajanje Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore za dodatnih 12 mjeseci. Shodno navedenom, Posebni program ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore je završen 31. decembra 2022. godine.

Uvođenje Posebnog programa učinjeno je sa ciljem razvoja Crne Gore, odnosno sa ciljem privlačenja stranih investicija koje će intenzivirati razvojne projekte u sektoru turizma, poljoprivrede i prerađivačke industrije, na ukupnom području Crne Gore, kao i intenzivnijeg razvoja manje razvijenih opština Crne Gore. Kako je definisano navedenom Odlukom, u periodu trajanja Posebnog programa mogu se donijeti rješenja o prijemu u crnogorsko državljanstvo po osnovu Posebnog programa povodom najviše 2.000 zahtjeva.

Aktivnosti Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma

Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma pripremlilo je i Vladi Crne Gore dostavilo na razmatranje i usvajanje Informaciju o aktivnostima realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore koji je završen 31. decembra 2022. godine, a ista je usvojena na sjednici Vlade održanoj 20. januara 2023. godine. Navedenom informacijom, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma obavijestilo je sve učesnike Posebnog programa da isti više neće biti produžavan.

Takođe, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma pripremlilo je i Vladi Crne Gore dostavilo na razmatranje i usvajanje Informaciju o raspodjeli sredstava namijenjenih za razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave iz Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore. Vlada Crne Gore usvojila je navedenu informaciju na sjednici održanoj 04. maja 2023. godine i Zaključcima zadužila upravu za kapitalne projekte da zaključi posebne Ugovore o namjenskoj potrošnji dodijeljenih sredstava iz Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore sa manje razvijenim jedinicama lokalnih samouprava, kao i da u okviru budžeta Uprave za kapitalne projekte obezbijedi sredstva u iznosu od po 1 milion eura za opštine Žabljak, Pljevlja i Plužine u okviru aktivnosti „pomoć lokalnim samoupravama u rješavanju infrastrukturnih problema“.

Aktivnosti nezavisnih kontrolora

Izmjenama i dopunama Javnog poziva 26. septembra 2019. godine dodatno je definisana obaveza investitora da, uz prethodnu saglasnost tadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i

turizma, angažuje nezavisnog kontrolora koji će pratiti realizaciju investicije u vezi sa projektom koji je uvršten na Listu razvojnih projekata u oblasti turizma i polugodišnje izvještavati pomenuto Ministarstvo i Vladu Crne Gore o realizaciji projekta.

Dosadašnja generalna ocjena nezavisnih kontrolora u vezi sa pomenutim projektima je da podaci dostavljeni u finansijskim izvještajima sa pregledima troškova istinito i objektivno prikazuju stvarno stanje ulaganja u izvještajnom periodu. Ovi izvještaji sadrže informacije o realizaciji projekata u polugodišnjim periodima, i za sada, oni predstavljaju osnov za eventualno dalje postupanje u vezi sa preispitivanjem statusa razvojnog projekta.

Vlada Crne Gore je, zaključno sa 30. junom 2023. godine, usvojila osam izvještaja o činjeničnom stanju za dva projekta sa Liste razvojnih projekata u oblasti turizma:

1. Izgradnja hotela „Boka Place“, Tivat, Budva, po mješovitom modelu poslovanja, - prvi izvještaj nezavisnog kontrolora obrađen je od strane društva za reviziju „Deloitte“ d.o.o. Podgorica, dok su drugi, treći i četvrti izvještaj nezavisnog kontrolora obrađeni od strane društva za reviziju „Crowe“ d.o.o. Podgorica. Shodno navedenom, prvi, drugi, treći i četvrti izvještaj usvojeni su na sjednici Vlade od 06. aprila 2023. godine.
2. Izgradnja hotela „Cruiser“, Budva, po mješovitom modelu poslovanja, za nezavisnog kontrolora je izabran „Crowe“ d.o.o. Podgorica, prvi, drugi, treći i četvrti izvještaj usvojeni su na sjednici Vlade od 13. aprila 2023. godine.

Aktivnosti Koordinacionog tijela za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore

Shodno Zaključku Vlade Crne Gore od 22. decembra 2022. godine, kojim je donesena Odluka o formiranju Koordinacionog tijela za analizu „Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore“, Vlada Crne Gore je na sjednici od 11. maja 2023. godine donijela Rješenje o imenovanju Koordinacionog tijela za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore.

Koordinaciono tijelo za praćenje realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore održalo je prvu sjednicu 27. juna 2023. godine na kojoj je ocijenjeno da je implementacija Posebnog programa zahtijevala znatan broj aktivnosti, te da u Crnoj Gori prethodno nisu postojala komparativna iskustva u realizaciji sličnog programa. S tim u vezi, Koordinaciono tijelo je konstatovalo da je potrebno izraditi analizu ostvarenih rezultata po osnovu Posebnog programa, a imajući u vidu rezultate Posebnog programa, kao i prepreke na koje se nailazilo tokom njegovog trajanja.

Aktivnosti Agencije za investicije Crne Gore

Shodno Odluci, tadašnji Sekretarijat za razvojne projekte je 3. januara 2019. godine objavio dva javna poziva, i to:

1. Javni poziv za izbor agenata za posredovanje radi realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore;
2. Javni poziv za izbor agenata za ocjenu međunarodne podobnosti radi realizacije Posebnog programa ulaganja od posebnog značaja za privredni i ekonomski interes Crne Gore.

Od ukupno 22 prijave pristigle na adresu tadašnjeg Sekretarijata za razvojne projekte, izabrana su tri agenta za obavljanje promocije i aktivnosti posredovanja, i to:

1. Apex Capital Partners DOO Podgorica;
2. Arton Group GMBH Austrija; i

3. Henley & Partners Government Services LTD Džersi.

Na Javni poziv za odabir agenata za ocjenu međunarodne podobnosti, od ukupno 13 pristiglih prijava, izabrana su dva agenta, i to:

1. S-RM Intelligence and Risk Consulting LTD, Velika Britanija i
2. Exiger Canada INC, Kanada.

Nakon izbora pomenutih agenata, tadašnji Sekretarijat je pripremio predloge ugovora, koji su dostavljeni Vladi Crne Gore, te su isti zaključeni sa odabranim agentima. Poslije potpisivanja ugovora, agentima su izdate zvanične licence.

Takođe, prema podacima iz softvera kojim raspolaže Agencija za investicije Crne Gore za period od 01. januara do 30. juna 2023. godine, iznos od najmanje 450.000,00 eura za potrebe ulaganja u jedan od razvojnih projekata u primorskom regionu Crne Gore, odnosno iznos od najmanje 250.000,00 eura za potrebe ulaganja u jedan od razvojnih projekata u sjevernom ili središnjem regionu Crne Gore, na ESCROW račun je položeno **58.992.822,90 eura**, dok je ukupan iznos koji je u ovu svrhu uplaćen investitorima **39.999.886,41 eura**. Za potrebe ulaganja u poljoprivredu i prerađivačku industriju, u datom periodu je na ESCROW račun položeno ukupno **750.000,00 eura**.

Dodatno, prema izvodu sa računa za razvoj manje razvijenih jedinica lokalne samouprave koji Agencija za investicije ima registrovan kod CKB banke, ukupan iznos uplaćenih sredstava u tu svrhu u izvještajnom periodu iznosi **8.800.000,00 eura**, dok je prema podacima iz softvera iznos sredstava položen u tu svrhu **21.400.000,00 eura**.

Osim navedenog, prema izvodu sa Centralnog računa trezora, iznos sredstava koji je uplaćen u svrhu administrativnih taksi za izvještajni period je **1.885.000,00 eura**.

Kada je riječ o donacijama za razvoj inovacione politike Crne Gore, u tu svrhu je na ESCROW računu u izvještajnom periodu položeno **21.300.000,00 eura**.

Takođe, imajući u vidu da je Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu planirana realizacija sredstava koja su uplaćivana od strane aplikanata u svrhu razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave, a koja se nalaze na računu Agencije za investicije Crne Gore, ista su po zahtjevu Ministarstva finansija, na dan 13. januar 2023. godine, prenijeta na Centralni račun državnog trezora u iznosu od **32.999.849,80 eura**. Shodno navedenom, posljednji prenos predmetnih sredstava u 2023. godini je realizovan na dan 02. mart 2023. godine u iznosu od **1.099.843,00 eura**.

Pregled toka obrade zahtjeva prikazan tabelarno:

Agent za posredovanje	Prijmljeno aplikacija	Na do pu ni	MI A obr adila	Ko d DD- a	DD odo brio	Kod PV/ MUP	PV/MU P prelimi narno odobri o	Pren os sred stava	Kod Revi zora	Uplaćeno /Odobreno	Odbijeno
„Apex Capital Partners“ doo Podgorica	0	4	59	36	51	65	41	1	27	28	21

„Henley & Partners Government Services“ LTD Jersey	0	27	113	52	177	216	25	2	20	53	27
„Arton Group“ GmbH Austrija	0	28	52	30	48	74	24	0	24	21	10
Ukupno	0	59	224	118	276	355	90	3	71	102	58

** Preliminarno odobrene su aplikacije koje je MUP odobrio u smislu ispunjenja uslova za prijem, a za koje revizor još nije potvrdio uplate*

Agenti za ocjenu međunarodne podobnosti

Agent za provjeru	Poslato aplikacija	Na obradi	Odbijeno	Odobreno
Exiger Canda INC, Kanada	122	43	20	156
S-RM Intelligence and Risk Consulting LTD, UK	102	75	29	120
Ukupno	224	118	49	276

Aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova

Od strane predsjednika Vlade Crne Gore je u izvještajnom periodu Ministarstvu unutrašnjih poslova dostavljeno 208 aplikacija, za 208 aplikanta i 424 člana porodice. Shodno podacima dostavljenim od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, donijeto je ukupno 219 rješenja o sticanju crnogorskog državljanstva prijemom po osnovu Posebnog programa i to za 71 aplikanta i 148 članova porodice. Takođe, proslijeđena su 83 obavještenja Agenciji za investicije Crne Gore o ispunjenosti uslova za donošenje rješenja. Dodatno, izdato je ukupno 160 pasoša licima koja su stekla crnogorsko državljanstvo po osnovu Posebnog programa.